

АНТОН ПАВЛОВИЧ ЧЕХОВ

ВИНТ

Превод от руски: Катя Койчева, —

chitanka.info

Една неприятна есенна нощ Андрей Степанович Пересолин се връщаше от театър. Той седеше в екипажа и мислеше за ползата, която би имало от театрите, ако в тях се даваха пиеси с нравствено съдържание. Когато минаваше покрай управлението, престана да мисли за ползата и загледа прозорците на сградата, в която, да се изразим с езика на поетите и капитаните на кораби, държеше кормилото. Двама прозореца на стаята за дежурни бяха ярко осветени.

„Нима досега се мотаят с отчета? — помисли си Пересолин. — Четирима глупаци са там и досега още да не свършат! Не е чудно хората да кажат, че и нощем не им давам мира. Ще ида да ги подканя...“

— Спри, Гурий!

Той слезе от екипажа и тръгна към управлението. Главният вход бе заключен, но задният, който имаше само едно повредено резе, зееше широко отворен. Пересолин се възползува от това и след около минута стоеше вече пред вратата на стаята за дежурни. Вратата беше откряната и като погледна през нея, той видя нещо необикновено. Около масата, затрупана с големи счетоводни листове, под светлината на две лампи седяха четирима чиновници и играеха на карти. Съсредоточени, неподвижни, със зеленикави от абажурите лица, те приличаха на приказни гномове или, не дай боже, на фалшификатори на пари... Още по-голяма тайнственост им придаваше тяхната игра. Ако се съди по действията им и по картоиграческите термини, които от време на време изричаха високо, това бе винт; а ако се съди по всичко, което чу Пересолин, тази игра не можеше да се нарече нито винт, нито изобщо игра на карти. Това беше нещо нечувано, странно и тайнствено... В чиновниците Пересолин позна Серафим Звиздулин, Степан Кулакевич, Еремей Недоехов и Иван Писулин.

— Как излизаш бе, дяволе холандски — ядоса се Звиздулин и впи яростен поглед в своя партньор vis-a-vis^[1]. — Така ли се излиза? Тъкмо имах Дорофеев и още един, Шепельов и жена му и Стъопка Ерлаков, а ти хвърляш Кофейкин. И сега останахме без две! Тъпчо, трябваше да хвърлиш Поганкин!

— Е, и какво щеше да стане тогава? — наежи се партньорът му. — Щях да изляза с Поганкин, а Иван Андреич има Пересолин.

„Моето име нещо намесиха... — сви рамене Пересолин. — Не разбирам!“

Писулин раздаде отново и чиновниците продължиха:

— Държавна банка...

— Две — казъонна палата...

— Без коз...

— Играеш без коз? Хм!... Губернско управление — две... Като ще се мре, да се мре, дявол да го вземе! Миналия път с народната просвета останах без една, сега с губернското управление ще се накисна. Поврага!

— Малък шлем на народната просвета!

— Не разбирам! — прошепна Пересолин.

— Излизам със статски... Хвърляй, Ваня, някой титуляшка или губернски.

— За какво ни е титуляшка? Ние и с Пересолин ще бием...

— А пък ние на твоя Пересолин един в зъбите... в зъбите... Ние имаме Рибников. Ще останете без три! Давайте Пересолевица! Няма какво да я криете под маншета, хубостницата!

„Жена ми подкачиха... — рече си Пересолин. — Не разбирам.“

И като не искаше да остава повече в недоумение, той разтвори вратата и влезе в стаята. Да беше се показал пред чиновниците самият дявол с рога и с опашка, не би ги слисал и уплашил така, както ги уплаши и слиса техният началник. Да бе се явил пред тях починалият миналата година езекутор, да бе им заговорил с гробовен глас: „Следвайте ме, сатани, в място, отредено за мошениците“, и да ги бе лъхнал с мъртвешки хлад, нямаше да пребледнеят така, както пребледняха, когато видяха Пересолин. На Недоехов от уплаха дори му потече кръв от носа, а на Кулакевич дясното му ухо защрака и вратовръзката му сама се развърза. Чиновниците хвърлиха картите, бавно станаха, спогледаха се и устремиха очи към земята. Една минута в стаята цареше тишина...

— Добре преписвате отчета! — започна Пересолин. — Сега разбирам защо толкова обичате да се занимавате с него... Какво правехте сега?...

— Ние само за малко, ваше-ство... — пошепна Звиздулин. — Снимки разгледахме... Почивахме си...

Пересолин се приближи до масата и бавно вдигна рамене. На масата имаше не карти, а снимки с обикновен формат, отлепени от картон и залепени върху карти за игра. Снимките бяха много. Като ги

разглеждаше, Пересолин видя себе си, жена си, много свои подчинени, познати...

— Каква глупост!... Та как играете така?

— Това не сме го измислили ние, ваше-ство... Пази боже... Ние само, за да опитаме...

— Я обясни, Звиздулин! Как играехте? Аз всичко видях и чух, като ме бихте с Рибников... Хайде де, какво се двоумиш? Няма да те изям! Разправяй!

Звиздулин продължаваше да се стеснява и страхува. Най-последно, когато Пересолин взе да се ядосва, да пухти и да се зачервява от нетърпение, той се подчини. Събра снимките, размеси ги, нареди ги на масата и почна да обяснява.

— Всяка снимка, ваше-ство, както и всяка карта, си има свои същност... значение. Както в тестето, така и тук има петдесет и две карти и четири цвята ... Чиновниците от казъонната палата са купи, от губернското управление — спатии, служителите от ведомството на народната просвета — кари, а пики ще бъде клонът на държавната банка. Тъй... Действителните статски съветници при нас са аса, статските съветници — попове, съпругите на лицата от четвърти и пети клас — дами, колежките съветници — валета, надворните съветници — десетки и така нататък. Аз например — ето моята снимка — съм тройка, понеже като губернски секретар...

— Виж ти... Аз, значи, съм асо?

— Спатия, ако позволите, а нейно превъзходителство е Дама...

— Хм!... Оригинално... Я да изиграем една партия! Да видя...

Пересолин съблече палтото си и с недоверчива усмивка седна до масата. Чиновниците също седнаха по негова заповед и играта започна...

Прислужникът Назар, който дойде в седем часа сутринта да измете стаята, остана смаян. Картината, която видя, когато влезе с четката, бе така поразителна, че той я помни дори и тогава, когато пиян лежи в несвяст. Пересолин, блед, сънлив и разчорлен, стоеше пред Недоехов, държеше го за копчето и му говореше:

— Ама разбери, че не можеше да хвърлиш Шепельов, като знаеш, че имам себе си и още трима. Звиздулин има Рибников и жена му, трима гимназиални учители и моята жена, Кулакевич — банкови служители и трима дребни от губернското управление. Трябваше да

хвърлиш Кришкин! Не гледай, че излизат с казъонната палата! Те са хитри!

— Аз, ваше-ство, хвърлих титулярния, защото мислех, че имат действителен.

— Е-хе, приятелю, ами че така не бива да се мисли! Това не е игра! Така играят само тъпите. Разсъждавай!... Когато Кулакевич сложи придворния от губернското управление, ти трябваше да хвърлиш Иван Иванович Гренландски, понеже знаеше, че той държи Наталия Димитриевна, себе си и Егор Егорич... Ти провали всичко! Сега ще ти докажа. Седнете, господа, ще изиграем още една партия!

И като отпратиха смаяния Назар, чиновниците седнаха и продължиха играта.

1884

[\[1\]](#) [насреща \(фр.\)](#) ↑

Антон П. Чехов, Разкази 1880–1886, Народна култура 1969

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.